

tijd op een zandweg begint te rijden, verheugt zich in het feit dat, waar hij zoovele jaren geheel alleen heeft gestaan, mannen als PFEIFFER er openlijk voor uitkomen, dat zij heterogenese aannemen, wel nog niet voor bacteriën, maar dan toch van producten, die, naar zijn meening eveneens ten onrechte, voor parasieten zijn gehouden. Die gelooven haasten niet!

FOKKER.

BOEK AANKONDIGINGEN.

Onze geneeskundige wetgeving. Historisch overzicht der inzonderheid sinds 1813 uitgevaardigde voorschriften op geneeskundig gebied, met bijzondere beschouwingen der thans van kracht zijnde bepalingen. Handboek voor Geneeskundigen, Apothekers, Ambtenaren en Gemeentebesturen. Bewerkt door C. H. A. VAN DER MIJLE, Arts. M. BREUR, Ooltgensplaat, 1896.

De uitvoerige titel van dit groot-oktavo boek, dat 260 bladzijden bevat, wijst op voldoende wijze den aard van den inhoud aan, en daar het werk van den Heer VAN DER MIJLE ongetwijfeld aan een door velen lang gevoelde behoefte voldoet, zou ik, ter aankondiging met de verzekering volstaan kunnen, dat den Schrijver lof en dank toekomt voor zijn goed geslaagde „bewerking”. Met een paar woorden slechts moge daarom de inhoud van het boek nog iets nader worden in het licht gesteld.

De Schrijver geeft niet alleen den tekst der in chronologische orde gerangschikte wetten, maar belangrijke inlichtingen betreffende den tijd waarin en de aanleidingen waardoor zij onstonden en de wijzigingen welke zij, vergeleken met vroegere bepalingen, in het leven riepen. In een inleiding schetst hij de aanleidingen welke in de maatschappelijke toestanden en de vorderingen der natuurwetenschappen voor een steeds toenemende bemoeiing der overheid met de opleiding van geneeskundigen, de uitoefening der praktijk en de volksgezondheid telkens gegeven waren. In zeven hoofdstukken en een aanhangsel wordt vervolgens de omvangrijke stof behandeld. Dat geschiedt op een eigenaardige en doelmatige wijze, doordien de Schrijver bij ieder hoofdstuk een jaartal uitkiest, dat door zijn belangrijker beteekenis voor den vooruitgang op het betrokken gebied en voor het ontstaan van den bevredigenden toestand meer bijzonder van gewicht is. Zoo worden in hoofdstuk I voor het beschouwen van de „Regeling van het Geneeskundig Staatstoezicht” twee tijdperken onderscheiden, één vóór en een na 1865. Het overzicht van het eerste wordt begonnen met het jaar 1813, toen wij weder een zelfstandig volk werden, en weldra (in Januari 1814) een koninklijk

besluit „op het geneeskundig toeverzigt in de Vereenigde Nederlanden” de Fransche wetten afschafte en „departementale commissiën” in het leven riep. Zoo verplaatst ons hoofdstuk IV in den nieuweren tijd door voor het overzicht van de „Regeling der voorziening tegen „besmettelijke ziekten” het jaar 1872 als keerpunt te kiezen. Zoo vormt voor een beschouwing van de „Regeling van het Staatstoezicht op krankzinnigen” het jaar 1884 zulk een keerpunt.

In het „Aanhangsel” worden de „Arbeidswetgeving en andere „maatregelen in het belang der openbare gezondheid” beschouwd. De Schrijver betoogde reeds in zijn inleiding, naar wij meenen op goede gronden, dat de tot deze kategorie behoorende wetten voor een goed deel het karakter van „geneeskundige wetgeving” bezitten. Een aantal bijlagen, met modellen van formulieren en lijsten verhoogden de praktische bruikbaarheid van het boek.

Wij hopen op voldoende wijze den indruk verwekt te hebben, dat de Heer VAN DER MIJLE een goed werk verricht heeft, dat voor velen een vraagbaak zal zijn, en bij nadere kennismaking zal blijken, niet alleen een volledig „historisch overzicht” onzer geneeskundige wetgeving te bevatten, maar zich niet zelden tot den hooger rang van historische studiën te verheffen.

Dr. W. KOSTER, *Oud-Hoogleraar.*

INGEZONDEN.

HET WONINGVRAAGSTUK OP HET CONGRES TE 's-GRAVENHAGE.

Mijnheer de Redacteur!

Vergun mij een kanteekening te maken op uw artikel, betreffende het debat over het woningvraagstuk op het Congres voor Openbare Gezondheidsregeling, opgenomen in het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* van 10 Oct. j.l., n°. 15. In dit artikel wordt ten mijnen opzichte gezegd:

„In de tweede plaats zouden bij de Wet minimum-eischen moeten worden „vastgesteld waaraan elke woning moet voldoen. Zulke eischen waren door „den tweeden inleider Dr. WINTGENS geformuleerd in een reeks van stellingen, maar zooals ze daar lagen vonden ze noch bij medici, noch bij technici instemming. De medici vonden de nauwkeurig aangewezen grenzen „tusschen gezondheidsgevaarlijke en gezonde afmetingen niet wetenschappelijk te verdedigen, de technici vonden ze eenvoudig onuitvoerbaar hoog „gesteld. Men zou half Amsterdam moeten afbreken, als de wetgever ze „overnam”.

In deze woorden is geheel onjuist weêrgegeven wat ik op het Congres betoogd heb. Van minimum-eischen heb ik in het geheel niet gesproken,